

Ørskog kommune
Rådhuset
6240 ØRSKOG

Dykkar ref.
16/584

Vår ref.
17/3057

Dato
24.05.2017

Klage fra Ørskog kommune over Politidirektoratet si avgjerd av 13. januar 2017 om endringar i den lokale strukturen i Møre og Romsdal politidistrikt

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 1. februar 2017 fra Ørskog kommune. Vidare vert det vist til avgjørda fra Politidirektorat av 13. januar 2017 om endringar i den lokale strukturen i politidistriktet når det gjeld Ørskog kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistrikte Haram og Ørskog, del av Sund lensmannsdistrikt (del som dekker Sandøy kommune), og del av Stranda og Norddal lensmannsdistrikts (del som dekker Norddal kommune), til Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriket vil ha følgende tjenestedistrikts og administrasjonssted: Haram lensmannskontor».

Politidirektoratet har sendt over klagen fra Ørskog kommune til Justis- og beredskapsdepartementet i brev av 23. mars 2017. Brevet er sendt i kopi til Ørskog kommune og Møre og Romsdal politidistrikt. I brevet fra direktoratet går det fram at klagen fra Ørskog kommune er lagt fram for dei involverte kommunane, jf. *forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestedistriktsstruktur i politi- og lensmannsetaten* § 5 andre ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), vart godkjent i statsråd 6. mars 2015 og sendt til Stortinget for behandling. Proposisjonen vart vedteken med nokre endringar

10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordna målet med nærpoltireformen er mellom anna i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i samsvar med dette gjeve Politidirektoratet fullmakt til å avgjera politidistrikta si inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimeistrane greidd ut og kome med forslag til endringar i den lokale strukturen i politidistrikta. Siktemålet har vore å frigjere tid og ressursar slik at politiet kan vera meir tilgjengeleg og til stades i nærmiljøa. Den lokale strukturen i politidistrikta skal legge til rette for eit nærpolti som er operativt og synleg, og med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlingar. Forsлага frå politimeistrane baserer seg mellom anna på føregåande involvering av kommunar og politiet sine tenestemannsorganisasjonar lokalt.

Tilrådingane frå politimeistrane vart sendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet vedtok ny lokal organisering av norsk politi 13. januar 2017.

Avgjerder i Politidirektoratet om endringar i inndelinga i lensmanns- og politistasjonsdistrikt og samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor eller politistasjonar kan påklagast til Justis- og beredskapsdepartementet av kommunar som vert påverka av endringane, jf. *Forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten* § 1.

2. Merknader frå kommunen

Ørskog kommune har i brev av 1. februar 2017 mellom anna klaga på at tenestestaden i Nordre Sunnmøre er lagt til Brattvåg. Kommunen meiner at tenestestaden bør leggast til Ørskog fordi kommunen ligg sentralt i lensmannsdistriktet.

Kommunen har vidare gjort gjeldande at lensmannskontoret har hatt ein viktig funksjon i nærmiljøet i Ørskog, at kontoret har fungert godt og at det har vore lett å rekruttera arbeidskraft til lensmannskontoret.

Ørskog kommune har utover dette mellom anna gjort gjeldande distriktpolitiske omsyn og meiner at det er viktig å behalda lensmannskontoret for å sikre kompetansearbeidsplassar lokalt. Ei lokalisering av lensmannskontoret i Haram (Brattvåg) vil etter kommunen si vurdering føra til unødig lang reiseveg for innbyggjarane i indre del av distriktet. Ørskog har ei geografisk plassering som inneber

ein overkomeleg reiseveg for indre og ytre del av lensmannsdistriktet og gjer det enklare for fleire å få gjennomført tenestene som kontoret tilbyr. Det er vidare ført opp at Ørskog også er eit trafikalt knutepunkt.

3. Merknader frå nærliggande kommunar

Politudirektoratet har opplyst om at ein kommune i Møre og Romsdal politidistrikt har kome med synspunkt på klagen frå Ørskog kommune. Dette er Stordal kommune.

Stordal kommune har mellom anna framhaldt:

«Stordal kommunestyre er kjent med at Ørskog kommunestyre har klaga på dette vedtaket. I klagen vert det m.a. vist til at eit lensmannskontor lagt til Brattvåg i Haram vil medføre unødig lang reisetid for folk i indre deler av distriktet. Dette vart trekt fram i Stordal kommune si høyningsfråsegn til politimeisteren si tilråding. Foreslått lokalisering vil vere ein utkant for store delar av lensmannsdistriktet. Ein ser at folketalsmessig tyngde har vore tillagt vekt i politimeisteren si vurdering. Det er imidlertid slik at folketalet spesielt i indre del av distriktet varierer mykje avhengig av årstid. Både Norddal og Stordal er turistkommunar med stor gjennomgangstrafikk og mange som bur i hytter og campingvogner. Til dømes er det registrert ca. 1500 hytter og andre fritidsbustader berre i Norddal kommune. Gjennomsnittsberekingar syner at i perioden juni-august, kan det opphalde seg ca. 10 000 menneske samstundes i området som i dag er Norddal kommune. Tek ein med Geiranger, Liabygda og Stordal i tillegg, vil talet bli endå større. Mange av desse korttidsbebuarane vil fra tid til annan kunne ha behov for same type politifaglege tenester som dei fastbuande etterspør. Stordal kommune meiner at ovannemnde omsyn også må vektleggast ved lokalisering av lensmannskontoret.

Ei lokalisering av lensmannskontoret på Sjoholt, vil etter det Stordal kommune kan vurdere, ha ei langt betre plassering. Vi vil derfor gi vår støtte til Ørskog kommune si klage på vedtaket om å legge kontoret for Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt til Brattvåg i Haram».

4. Politudirektoratet si vurdering

Politudirektoratet har i brev til Justis- og beredskapsdepartementet av 23. mars 2017 gjort greie for grunnlaget for vurderinga som er gjort. Direktoratet har ikkje funne grunnlag for å gjera om si tidlegare avgjerd når det gjeld Ørskog kommune.

Politudirektoratet har vist til at avgjelda av 13. januar 2017 om samanslåing av lensmannsdistrikta Haram og Ørskog, del av Sund lensmannsdistrikt (del som dekker Sandøy kommune), og del av Stranda og Norddal lensmannsdistrikt (del som dekker Norddal kommune), til Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt, var basert på ei tilråding frå politimeisteren i Møre og Romsdal politidistrikt. Politimeisteren si tilråding er basert på politifaglege vurderingar og ein lokal prosess med involvering av kommunar og tenestemannsorganisasjonar.

Vidare er det vist til at direktoratet har vurdert innspela og synspunkta som har kome fram både i klagen frå Ørskog kommune og i brev frå politimeisteren med synspunkt på klagen frå kommunen av 14. mars 2017. Politimeisteren har gjort greie for korleis politiet sine tenester skal takast hand om i Ørskog kommune ved ei samanslåing av lensmannskontoret. Politidirektoratet har lagt til grunn at politimeisteren har gjort gode politifaglege vurderingar i tråd med målsettingane i nærpoltireformen.

Klagen frå Ørskog kommune er lagt fram for nærliggande kommunar. Politidirektoratet har vurdert innspelet som har kome frå Stordal kommune. Etter direktoratet sitt syn kjem det ikkje fram opplysningar i tilbakemeldinga frå Stordal kommune som tilseier ei endra vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikkje ligg føre nye opplysningar som gjev grunnlag for å gå bort frå dei vurderingane som ligg til grunn for tilrådinga frå politimeisteren om endringar i den lokale strukturen i Møre og Romsdal politidistrikt når det gjeld Ørskog kommune.

5. Justis- og beredskapsdepartementet si vurdering og avgjerd

Klagen er fremma i tråd med *forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten*. Det går fram av forskrifta § 1 at kommunar som vert påverka av ny tenestestedstruktur kan påkla denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Vidare går det fram av forskrifta at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffa ny avgjerd eller oppheva direktoratet si avgjerd heilt eller delvis og senda saka tilbake til direktoratet for ny behandling, jf. forskrifta § 6 første ledd.

Elles gjeld forvaltningslova kapittel II og III og alminnelege reglar om god forvaltingsskikk for departementet si klagebehandling, jf. forskrifta § 7.

Politidirektoratet har i sitt brev til departementet gjort greie for den føregåande prosessen i Møre og Romsdal politidistrikt. Her kjem det mellom anna fram at politimeisteren i Møre og Romsdal har hatt ein omfattande lokal prosess med involvering av kommunane og tenestemannsorganisasjonane.

Klagen frå Ørskog kommune gjeld mellom anna plassering av tenestested i nye Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt. Politidirektoratet har avgjort at lensmannsdistriket skal ha tenestested i Haram. Ørskog kommune ønskjer at tenestestaden skal leggast til Sjøholt i Ørskog.

Politimeisteren har mellom anna opplyst om at Haram kommune er den klart største kommunen i det nye lensmannsdistriket med meir enn 9000 innbyggjarar. I tillegg har Sandøy kommune meir enn 1000 innbyggjarar. Sandøy er ei øy vest for Haram. Det er

vidare opplyst om at det er like langt frå ytre delar av Haram og Sandøy kommune til Ørskog som det er frå indre delar av distriktet til Brattvåg. Politimeisteren har også understreka at om kontoret vert lagt til Ørskog vil fleire innbyggjarar få lang reiseveg enn om kontoret vert lagt til Brattvåg.

I klagen sin har Ørskog kommune mellom anna gjort gjeldande at tenestestaden bør leggast til Ørskog fordi kommunen ligg sentralt i lensmannsdistriktet. Vidare er det ført opp at Ørskog er meir tilgjengeleg for innbyggjarane i Norddal og Stordal kommunar. Det vil vera ein vesentleg omveg for befolkninga i indre delar av lensmannsdistriktet å måtte ta seg fram til Haram for å få polititenester. Politimeisteren har til dette opplyst at han vil kompensera for dette ved å etablira eit tenestetilbod i Ørskog delar av veka. På generelt grunnlag vil departementet også vise til at utviklinga av politiarbeid på staden vil kunne kompensera for fråværet av ein tenestestad. Politiarbeid på staden inneber at politipatruljene i større grad enn i dag vil kunne gjennomføra etterforsking og gjera ferdig saka på staden.

Tyngdepunktet i regionen når det gjeld folkesetnad ligg i Haram. I tillegg må ein ta omsyn til folk på øyane i Haram kommune (Lepsøy, Haramsøy, Flemsøy/Skuløy og Fjørtoft), medrekna øy-kommunen Sandøy. Det vil kunne vera ei tilsvarende ulempe for innbyggjarane på desse øyane å måtte reisa til Ørskog for å få polititenester.

Lensmannskontoret vil vera lettast tilgjengeleg for flest innbyggjarar dersom det ligg i Haram. Departementet meiner til liks med Politidirektoratet at politimeisteren har gjort gode politifaglege vurderingar i tråd med målsettingane i nærpoltireformen.

Politimeisteren har gitt ei tydeleg framstilling av dei polititenestene og politinærveret som Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt skal stå for.

Når det gjeld vakt og beredskap har politimeisteren peika på at Nordre Sunnmøre lensmannsdistrikt også i framtida vil ha operativ teneste med utgangspunkt i Ålesund politistasjon. Denne styrken vil ta hand om alle utrykningar. Stadplassering vil difor ikkje ha betydning for responstid. Vidare er det opplyst om at polititenesta vil styrkast i sommarmånadane når det er turistsesong i Valldal og Geiranger. Til liks med Politidirektoratet kan departementet slutta seg til politimeisteren sine vurderingar om at vakt og beredskap vil verte teke hand om også i indre delar av lensmannsdistriktet.

Ørskog kommune har også framhaldt at lensmannskontoret har hatt ein viktig funksjon i nærmiljøet. Departementet vil peika på at politikontakten i den nye politistrukturen vil få ei sentral rolle i samspelet mellom driftseininga, tenestestaden og kommunen. Politikontakten skal vera etablert i alle kommunar innan 15. juni 2017. Departementet meiner at politikontakten på ein god måte vil bidra til at politiet jobbar tettare og meir strukturert saman med den einskilde kommune og under dette opparbeider seg god lokalkunnskap om kommunen.

Nærliggende kommunar har vorte førelagt klagen i tråd med forskrifta § 5 andre ledd.

Etter ein samla gjennomgang og vurdering av dei opplysningane som er lagt fram i saka finn ikkje departementet grunnlag for å gjera om på Politidirektoratet si avgjerd om ny tenestestedstruktur for Ørskog kommune i Møre og Romsdal politidistrikt. Politidirektoratet si avgjerd av 13. januar 2017 vert oppretthaldt.

Klagen vert ikkje teken til følgje.

Justis- og beredskapsdepartementets si avgjerd kan ikkje påklagast, jf. *forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten* § 6 andre ledd.

Ein kopi av dette brevet er sendt Politidirektoratet til vitande.

Med venleg helsing

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og blir sendt utan signatur